

WINDMOLENS IN GEMERT.

Na in de vorige nummers van dit blad "De Beer" en "De Volksvriend" behandeld te hebben wil ik thans de aandacht vragen voor de andere mij bekende windmolens die in Gemert stonden.

1) "Het Zoutvat"

Dit was een standaardmolen op de plaats, waar nu het "Witte Huiske" staat op 't eind van de Virmundtstraat. Afgebroeken in 1917. Frans van de Boomen was de molenaar.

2) "De Mosterdpot".

O, iemolen die ertijds gestaan heeft in de tegenwoordige Molenakkerstraat tegenover de fabriek van de firma Verhagen. De molenromp was extra breed vanwege de grote "koldergang", waarop het raapzaad ("slorzaad") geperst werd tot raapoloe. De naam van de nabijgelegen wijk "O, iekelder" vindt hierin waarschijnlijk zijn verklaring. In 1900 was eigenaar molenaar Kievits, in de wandeling bekend als "Hein de Vet". De molen brandde af in 1902 en werd herbouwd. Op 11 maart 1954 brandde hij voor de tweede maal geheel uit en werd toen gesloopt.

3) "De Peperbus"

Graamben aan Molenstraat, vroeger gelegen ca. 100 meter zuidelijk van 't woonhuis, thans Sint Annastraat. De molen is gebouwd door W. Claassen in 1898. Latere eigenaar M. v. d. Velden. In augustus 1937 brandde hij geheel uit. De toenmalige eigenaar F. v. d. Eetweg herbouwde met gebruik van 't nog bruikbare materiaal de molen te Elsendorp.

4) "De Deelse Achtkanter"

Met gaanderij. Hij werd gebouwd in 1901. Hij is tot 1960 in bedrijf gebleven maar is nu opgelegd. Deze molen is in zijn geheel afkomstig uit de Zaanstreek.

5) De molen in De Mortel.

Gebouwd met stenen van de in 1905 afgebroken oude Mortelse kerk. Helaas viel de molen in 1950 ten offer aan 'n gemoderniseerde maalderij.

6) De Handelse molen.

Eigenlijk gelegen aan de Bokelse grens, ng juist op Gemerts grondgebied. Afgebroken in 1960.

7) De mofa van Elsendorp

Deze molen werd in de dertig^e jaren gebouwd maar sloeg in 1945 bij hevige storm "op hol" en brandde geheel uit. Thans een elektrische maalderij.

M.v.d.Velden.

+++

DE EERSTE FIETS IN GEMERT

Van vefschillende zijden kregen wij reacties op ons verzoek in het vorigr nummer van "Gemerts Heem" om iets mee te delen over de eerste fiets(en) die in Gemert werden gezien.

De heer J. Vos, Kruiseind, deelde ons mee, dat hij meende één van de eerste fiets-bezitters te zijn geweest in Gemert (eind vorige eeuw). Als aardige bijzonderheid vertelde hij daarbij, dat hij zijn fiets voor plezier had en er nooit mee naar zijn werk ging. Op onze vraag: waarom niet?, antwoordde hij, dat zijn toenmalige baas dan zeker zijn loon zou verminderd hebben, want als men met de fiets kwam, zou de baas zeggen: die heeft onnodige dingen, die verdient te veel!

De heer Cuypers uit De Mortel vertelde mij, a. in Boekel de eerste fiets omstreeks 1893 te zien was. De molenaar H. Coppens, beter bekend als Bertje de Mulder was toen de berijder.

In Erp was ook reeds in de vorige eeuw de fiets gesignaleerd. Hij werd gebruikt door iemand die elke dag naar Lieshout moest om het kuipersvak te leren.